

## FOK AVI HAKKINDA İNKÂR EDİLEMEZ GERÇEKLER

### Dünyada Fok Avı

Fok avı, dünyada kıyı toplumları için oldukça önemlidir. Fokları popülasyonlarının olduğu her yerde avlıyoruz: Avustralya, Namibya, Estonya, Litvanya, Letonya, Rusya, Norveç, Finlandiya, İsveç, İngiltere, İzlanda, Grönland, Amerika Birleşik Devletleri ve tabi ki toplam hane gelirinin %35'ini fok avcılığının temsil ettiği Kanada.

### Fok Yönetimi

- 70'li yıllardan beri Kuzey Atlantik Harp Fokunun nüfusu dört katına çıkmış ve bugün oldukça fazlaşmıştır. Balıkçılık ve Okyanuslar (DFO) Birliği Uzmanlarına göre, bu rakam yaklaşık 8 milyondur. (<http://www.dfo-mpo.gc.ca/fm-gp/seal-phoque/faq-eng.htm> )
- Dünyada doğayı koruma anlamında en çok saygı duyulan ve güvenilen kuruluş olan Uluslararası Doğayı Koruma Birliği (IUCN), sayı bakımından en az endişe duyulacak türlerden biri olarak derecelendirdiği Grönland Fok Balıkları gibi, popülasyonları normalin üzerinde olan fok ve diğer yabani hayvanlardan sürdürülebilir bir biçimde faydalanmayı desteklemektedir. (<http://www.iucnredlist.org/apps/redlist/details/41671/0>)
- 60'lı yıllarda 10.000 civarında olan Boz Fok Balığı nüfusunun patlama yaparak, bugün 350.000'den fazla bir sayıya ulaşması ile yine "sayı bakımından en az derecede kaygı duyulacak" türlerden biri olup aynı zamanda da, bu aşırı popülasyon Saint Lawrence Körfezinin hassas eko sistemini tehdit etmektedir. ([http://www.dfo-mpo.gc.ca/csas-sccs/Publications/SAR-AS/2010/2010\\_071-eng.html](http://www.dfo-mpo.gc.ca/csas-sccs/Publications/SAR-AS/2010/2010_071-eng.html), bakınız 3.madde)
- Aşağıda ki linkte yer alan raporun 31. Sayfasında Fok Balıkları Predasyon Çalışma Grubu, tehdit altında ki balık türlerinin kurtulması için boz fok balıklarının sayılarının yarı yarıya azaltılmasını şiddetle tavsiye etmektedirler. ([http://www.glf-dfo-mpo.gc.ca/folios/00157/docs/seal\\_predation\\_working\\_group\\_repor-eng.pdf](http://www.glf-dfo-mpo.gc.ca/folios/00157/docs/seal_predation_working_group_repor-eng.pdf))

### Hayvanları Koruma

- 1986'da Malouf Komisyonu, fok balıklarının avlanma biçimini irdeleyen 40 veteriner cerrahın 38'inin, fok balıkları avlama yönteminin; hayvanların gereksiz acı çekmesini engelleyen, en iyi avlama yöntemi olduğuna karar verdiklerine dikkat çekmektedir. (Malouf, A. 1986. Les phoques et la chasse aux phoques au Canada. Rapport de la Commission Royale, vol. 3, Approvisionnement et Services Canada, Ottawa (Ontario), note 2 de 40).
- 2002'de Kanada Veteriner Hekimleri Birliği de bu avlama yöntemini inceleyerek aynı sonuca varmıştır. (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC339547/?tool=pmcentrez>)

### Fok Balığı Avının Ekosistem Üzerine Etkileri

- İhtiyatlı tahminler, her bir Grönland Fokunun yıllık besin tüketiminin 1.3 ton civarında olduğunu belirtmektedir. ([http://www.dfo-mpo.gc.ca/fm-gp/seal-phoque/seal\\_hunt-chasse\\_phoque-eng.htm](http://www.dfo-mpo.gc.ca/fm-gp/seal-phoque/seal_hunt-chasse_phoque-eng.htm) ) Grönland Fok popülasyonunun 8 milyon civarında olduğu düşünülürse, yıllık toplam 9 milyon ton balık ve deniz ürünü, Grönland Fokları tarafından tüketilmektedir.
- Sayı bakımından Grönland Foklarından daha az olan Boz Fok Balıkları onlardan 2 kat daha büyük olduğu için, 2 kat fazla balık ve deniz ürünü tüketmektedir. ([http://www.dfo-mpo.gc.ca/csas-sccs/Publications/SAR-AS/2010/2010\\_071-eng.html](http://www.dfo-mpo.gc.ca/csas-sccs/Publications/SAR-AS/2010/2010_071-eng.html) , bakınız madde 10) Sadece boz fok balıklarının yıllık balık ve deniz ürünü tüketimi 700.000 tondur.
- 2008 yılında Saint Lawrence körfezinde, bu iki fok balığı türünün yıllık besin tüketim oranının 10 milyon ton olmasına karşın; balıkçılık ile avlanan miktar 223.973 ton ile, bu rakamın yalnızca %2.3'üne tekabül etmektedir. (Kaynak: Golfe et hors-golfe Saint-Laurent, débarquements et valeurs en 2008, Tablo 43, MPO)
- Bilim adamları fok balıklarının beslenme biçiminde, morina balıklarının teşkil ettiği yüzdeyi uzun zamandır araştırmaktadırlar. Fakat bu araştırmada izlenilen ana yöntem, fok balıklarının midesinde bulunan otoliths(balığın işitmesini ve sesin dengelenmesini sağlayan kulaktaki üç kemik)kemiklerinin sayısına bakmaktır ki, fok balıklarının yediği büyük boy morina balığı sayısını belirlemede, bu yöntem yetersiz kalmaktadır. Çünkü bazı veriler, morina balıklarının yalnızca karın bölgesinden yenildiklerini göstermektedir. ( bu davranış biçimi « göbekten ısırma » olarak bilinir.) (<http://www.chasseursdephoques.com/multimediaf.html>, 2<sup>nd</sup> video)  
Yani fok balıkları; arkasında hiç bir kanıt bırakmadan, büyük miktarlarda morina balığı yiyebilir veya öldürebilir. Dr. W.D Bowen'ın sunumu bu gerçeğe işaret etmektedir. ([http://www.dfo-mpo.gc.ca/csas-sccs/publications/pro-cr/2009/2009\\_020-eng.htm](http://www.dfo-mpo.gc.ca/csas-sccs/publications/pro-cr/2009/2009_020-eng.htm) , 4. paragraf).

- Morina balığı veya onlarında beslendiği balık türlerinin, fok balıkları tarafından tüketimini ölçümlemek, o kadar da amacına uygun değildir; çünkü zaten fok balığının büyük miktarlarda ki besin tüketimi, besin zincirinde daha aşağıda bulunan türleri negatif bir biçimde etkilemektedir. Ayrıca fok balıkları, diğer türlerin üreme süreçlerini kesintiye uğratmak, parazit bulaştırmak vb. gibi birçok yönden, balık rezervlerine zarar vermektedirler. (<http://www.dfo-mpo.gc.ca/science/coe-cde/cemam/report-rapport/sect3-eng.htm> , paragraf 3.4) IUCN (Uluslararası Doğayı Koruma Birliği)'nin listesinde, Morina Balığı, « duyarlı » (neslinin doğada tükenme riskinin yüksek olduğu) bir tür olarak belirlenmiştir. (<http://www.iucnredlist.org/apps/redlist/details/8784/0>)
- Vahşi hayvan nüfusu, eşik değerini aştığında, bu durumu kontrol altına almak için üç aksiyon uygulanabilir: onu avlayan bir başka tür ortama sokulur, popülasyonun bir kısmı başka bir bölgeye taşınır veya kontrollü bir şekilde popülasyonun bir kısmı öldürülür. Çakal, kurt, yaban domuzu, yaban kazı, kanguru vb. türlerde bu durum söz konusudur. Fakat fok balıkları için bu üç yöntemin ilk ikisini uygulamak mümkün değildir. Dolayısıyla üçüncü yöntem akla yatkın olmakla birlikte, böylesine zengin bir doğal kaynağı bu şekilde ziyan etmek sorumsuzluk olacaktır.

#### **Fok Balığı Ürünleri**

- Fok balığı derisi yağ ile kaplı olduğundan, su geçirmez özelliktedir ve gözenekli yapısı nemi dışarıya atma imkânı verir. Dolayısıyla fok balığı derisi oldukça yüksek kalitede bir üründür. (<http://www.furcanada.com/skins-furs-and-hides-ring-seal.html>)
- Fok balığı, kendi yağ tabakasını yalıtım malzemesi olarak kullanır. Bu yağ tabakası derinin altında olmakla birlikte kasların üzerindedir. Bu yüzden fok balığı etinin yağ oranı oldukça düşük (dana etinin yağ oranı on kat daha fazladır), protein oranı çok yüksek ( dana etinin iki katı), ayrıca demir (dana etinin altı katı), kalsiyum (dana etinin dört katı), fosfor (dana etinin 2 katı), B1,B2 ve B12 gibi maddelerce zengindir. Diyebiliriz ki fok balığı eti, gelmiş geçmiş en sağlıklı etlerden birisidir. (Kaynak: Mackey, on 1981 <http://www.chasseursdephoques.com/images/Viande2.jpg>)
- Fok balığı, özellikle de Boz Fok, dışkıları vasıtasıyla balıklara parazit bulaştırmasına rağmen, deniz memelileri bölüm başkanı olan bilim araştırmacısı Mike Hammill, 13 Aralık 2011'de gerçekleşen toplantıda, 100'den fazla fok balığı üzerinde yaptıkları araştırmada fok balığı etinde hiçbir parazite rastlanmadığını teyit etmiştir. Bu sonuçların resmi olarak 2012 yılının başında yayınlanması beklenmektedir. (<http://www.dfo-mpo.gc.ca/science/coe-cde/cemam/teams-equipres/Hammill/hammill-eng.htm> )
- Omega-3 takviyesinin, endüstriyel ülkelerde ana ölüm nedeni olan, diyabet, arterit, epilepsi ve kardiyovasküler hastalıkları önleyici ve tedavi edici etkisi vardır. Balık yağında Omega-3'e rastlanmakla birlikte miktarı fok balığında bulunan miktara göre çok daha azdır. Ayrıca balık yağı EPA (eikosapentaenik asit) ve DHA (dokosaheksaenik asit) içerirken, fok balığı yağı bunlara ilaveten DPA (dokosapentaenik asit) adı verilen çok önemli bir bileşiği de ihtiva ederek, daha güçlü bir yapı sunar. (<http://www.dpagold.com/>)
- Fok balığından üretilebilecek diğer oldukça ilginç ürünler kollajen ve kalp kapaklarıdır. Ayrıca fok balığı etinin arta kalan kısımları, evcil ve çiftlik hayvanlarının besinlerini zenginleştirme potansiyeli taşımaktadır. Bunların dışında fok balığı kemikleri ve tırnakları sanatsal projelerde de kullanılabilir. (<http://www.chasseursdephoques.com/autres.html>)